

Vår dato
26.08.2020

Vår referanse
20/01333

Deres dato

Deres referanse
20/1318

Side 1 av 2

Olje- og Energidepartementet,
Postboks 8148 Dep.,
N – 0033 OSLO
postmottak@oed.dep.no

Deres ref:
20/1358-

Vår ref: 20/01333

Bergen, 26.08.2020

Arkivnr.
Løpenr:

Høring om 25. konsesjonsrunde på norsk sokkel

Det vises til Olje- og energidepartementet (OED) sitt brev datert 24. juni 2020 med referanse 20/1358 angående 25. konsesjonsrunde. Gjennom nummererte konsesjonsrunder tildeles utviklingstillatelser på norsk sokkel i de geologisk minst kjente områdene på sokkelen. OED ønsker kun innspill på om det har kommet ny og vesentlig informasjon av betydning for de aktuelle områdene etter at de relevante forvaltningsplanene ble behandlet. Det vises i denne sammenheng til Meld. St. 20 (2019–2020) Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene – Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerrak, jf Innst. 382 S (2019-2020).

Havforskningsinstituttet er kritisk til dagens konsesjonsrunde-ordning da dette er et forvaltningsverktøy basert på fragmenterte vurderinger av økosystemenes tilstand, i sterk kontrast til den helhetlige økosystembaserte tilnærmingen som siden 2006 har vært bærebjelken i de helhetlige forvaltningsplanene for norske havområder. Helhetlig økosystembasert forvaltning, som vurderer samlede konsekvenser av all menneskelig aktivitet, er hjemlet i Johannesburgkonvensjonen av 2002 som Norge har ratifisert, og har de siste ti årene blitt videreutviklet internasjonalt gjennom arbeidet med integrerte økosystemanalyser (sk. IEA) gjennom ICES og andre internasjonale organisasjoner. Det vises i denne sammenheng også til «Lov om forvaltning av naturens mangfold paragraf 10 - om økosystemtilnærming og samlet belastning», der det fremgår at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut ifra den samlede belastning som et økosystem er eller vil bli utsatt for.

Havforskningsinstituttet påpekte i 2009 at:

- 1) Konsesjonsrunde-ordningen bør integreres i forvaltningsplanarbeidet,
- 2) Konsesjonsrunder åpner for omkamper om åpning av områder som tidligere er besluttet vernet,
- 3) Kriteriene for hva som kan åpnes under konsesjonsrunder ikke er konsistent og
- 4) Konsesjonsrunder er lukket for allment innsyn.

Våre vurderinger fra 2009 er enda mer aktuelle nå som våre økosystem er under endring som følge av klimaendringer og økt menneskelig aktivitet.

Konsekvensutredninger for petroleumsaktivitet på norsk sokkel har hittil ikke inkludert vurderinger av konsekvenser av den enkelte feltutbygging på det globale klima. Kunnskapen om globale klimaendringer inkludert havforsuring og effekter på marine økosystemer har økt betraktelig. Kunnskapen viser totalt sett at norske havområder som Barentshavet er blant de mest påvirkede globalt både når det gjelder oppvarming, reduksjon i isdekke og forsuring. Siste rapport fra FNs klimapanel i 2018, som forskere fra HI har bidratt til, viser bl.a. at en rask reduksjon av verdens forbruk av olje og gass er nødvendig hvis global oppvarming skal kunne holdes under 1.5 grader. Med det sterkt økende tilfanget av kunnskap om globale klimaendringer og konsekvenser på marine økosystemer som vi nå har, mener vi at samlet belastning i større områder og effekter på globalt klima må trekkes inn i vurdering av tildeling av områder for petroleumsvirksomhet både ifbm TFO og mer generelt.

For oppdatert informasjon om mengde, fordeling og transport av kommersielle fiskearter fra gyttende fisk til egg, larver og yngel og ungfisk i Norskehavet og Barentshavet viser vi til Havforskningsinstituttets rapporter «Kunnskapsinnhenting Barentshavet-Lofoten-Vesterålen» (KILO-rapporten), Fisken og havet nr.3-2013 og «Dynamic mapping of the North Sea spawning - Report of the KINO project», Fisken og Havet nr 2-2017 og videre til de offisielle gytekartene som årlig oppdateres og finnes på <http://www.imr.no/geodata/geodataHI.html>. Fisk i tidlige livsstadier er vurdert som viktige marine ressurser spesielt sårbare for oljeforurensning.

I 25. konsesjonsrunde foreslår Olje- og energidepartementet å utvide området ut fra petroleumsfaglige vurderinger i Norskehavet med blokkene: 6203/1-6; 6204/1-4; og i Barentshavet med blokkene: 7017/1-9; 7018/1,2; 7116/1-5; 7117/6-12; 7118/4-12; 7126/6; 7127/4-6; 7128/4-6; 7215/12; 7216/8,10-12; 7217/10; 7315/1-3,5,6,8,9; 7316/10, 11; 7322/1,2; 7323/2,3; 7324/1-4; 7325/1; 7326/3,6; 7327/1-6; 7328/1-6; 7329/1-9; 7330/1-9; 7332/7-9; 7333/7-9; 7422/12, 7423/10-12; 7424/7-12; 7425/7,8,10-12; 7428/9; 7429/7-9; 7430/7-9; 7431/7,8.

Et spesielt sårbart område i Barentshavet er den såkalte iskantsonen. Iskantsonen fungerer som beite-, oppvekst-, og overvintringsområde for fisk, sjøfugl og sjøpattedyr. Polartorsk og lodde er de pelagiske fiskeartene med størst tilknytning til sonen. Polartorsken er også sårbar på grunn av reduksjonen i isdekke (Huserbråten et al 2019¹). I tillegg forekommer torsk og en rekke arktiske fiskearter over eller på bunnen. Iskantsonen er viktig for mange arter sjøfugl. Flere av disse kan forekomme hele året. De nordlige områder som er foreslått areal i 25. konsesjonsrunde overlapper med eller er svært nær iskantsonen (M1304, 2019), og Havforskningsinstituttet anbefaler at det ikke iverksettes petroleumsvirksomhet i disse arealene. De sørvestlig blokkene i Barentshavet overlapper eller ligger svært nært viktige gyteområde for hyse og Havforskningsinstituttet anbefaler at det ikke iverksettes petroleumsvirksomhet i disse arealene.

Havforskningsinstituttet mener det er svært viktig å ta hensyn til bunnhabitatene i alle områder som åpnes for leting og produksjon av olje og gass. I dette inngår kartlegging av bunnhabitatenes sårbarhet i forkant av lete- og utbyggingsaktiviteter, bruk av best mulig teknologi for å begrense fysiske skadevirkninger, minimering av utslipp av olje og kjemikalier, og fremskaffelse av dokumentasjon av eventuelle skadevirkninger.

Områdene i Norskehavet ligger svært nær viktige gyte og oppvekstområder for flere kommersielt viktige fiskebestander og bør derfor ikke åpnes. Blokkene 6203 og 6204 overlapper med gyteområdet for NVG sild, NØA sei og vanlig uer, og bør ikke åpnes. Områdene har også forekomster av koraller og svamper som vil være såbare for petroleumsvirksomhet.

Driftsområder for larver og yngel til flere av de viktige fiskeartene ligger nedstrøms for de nye blokkene i begge havområdene. Av denne grunn bør en unngå aktiviteter som boring i oljeførende lag i de periodene hvor det finnes ansamlinger av larver og yngel i områdene som kan bli influert av en eventuell oljeutblåsning. Dette gjelder perioden 1. mars til 31. august.

For øvrig viser Havforskningsinstituttet til tidligere uttalelser at hele sokkelområdet fra Mørebankene til Lofoten/Vesterålen vurderes som spesielt sårbart for akutte oljeutslipp. (Jfr. KILO rapporten).

Vennlig hilsen

Geir HUSE
Forskningsdirektør

Henning WEHDE
Programleder

Kopi:

NFD/K.K.Bjørklund

FKD/A.K. Veim

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning

¹ Huserbråten, M. B. O., Eriksen, E., Gjørseter, H., and Vikebø, F. 2019. Polar cod in jeopardy under the retreating Arctic sea ice. *Communications Biology*, 2.